

Sociální znečištění pracovních vztahů

Zuzana Dvořáková

KATEDRA
PERSONALISTIKY

VŠE FAKULTA
PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Cíl příspěvku

- Analyzovat sociální znečištění pracovních vztahů na vzorku podniků v ČR a RF (Uralský region)
- Přispět k poznání o kvalitě pracovního života jako východisku pro změny

Základní pojmy

- Precariat – nová sociální třída zaměstnaná ve flexibilních a nejistých pracovních vztazích
- Precarious work – nestandardní zaměstnání, které je špatně placené, nejisté, nechráněné a není schopné zajistit rozpočet domácnosti.
- Precarization – devastace pracovních podmínek a vztahů díky výraznému poklesu mezd nebo sociálních jistot
- Sociální znečištění – vlivy organizací na zdraví lidí a úmrtnost
 - Precarious zaměstnání
 - Toxické praktiky personálního řízení

Studie o faktorech sociálního znečištění

- Dotazníkový průzkum březen 2015
- Podniky v ČR a RF
- Počet respondentů 270 (64 ČR, 210 RF)
- Bloky otázek:
 - Pracovní smlouva (jaké náležitosti obsahu, období platnosti)
 - Změny personálních praktik za poslední rok
 - Úpravy smluvních podmínek zaměstnání ze strany zaměstnavatele
 - Rozhodnutí managementu/vlastníka s negativním dopadem na zdraví
 - Zdroje stresu a negativních emocí v práci
 - Očekávaná ohrožení v budoucnosti

Výsledky studie

- Společné znaky za ČR a RF
- Vysoký podíl zaměstnanců:
 - Nedodržování závazků z pracovních smluv ze strany zaměstnavatele
 - Většina těchto porušení - růst pracovního zatížení bez adekvátního růstu mzdy.
 - Neplacená práce přesčas a skluz ve výplatě mzdy
 - Strach a prožívání negativních emocí v práci
 - Práce v nepravidelném režimu, ve stresu a napětí, potíže harmonizovat osobní a pracovní život
 - Pocit ohrožení ve svém budoucím profesním životě (snížení pracovní spokojenosti, pokles mzdy a benefitů, ztráta práce)
 - Obsah práce pracovní smlouvy neodpovídá popisu práce.
 - Zvyšování kvalifikace z vlastních prostředků.

Závěr a diskuze

- Potvrzení globálních trendů v pracovních vztazích
- Roste zranitelnost zaměstnanců v pracovních vztazích díky globalizaci a ICT
- Negativní dopad na zdraví, blahobyt a kvalitu života
- Doporučení:
 - Důsledné monitorování vývoje
 - Realizovat průzkum bez ohledu na hranice
 - Podklad pro koncepční řešení a manažerská rozhodnutí